

Udfordringer og anbefalinger til fortsat udvikling af det præhospitale område

En analyse af det præhospitale område
i Region Nordjylland

Baggrund

De seneste år har budt på store forandringer på det præhospitale område, som er blevet et selvstændigt og specialiseret fagområde med fokus på avanceret præhospital behandling. Denne udvikling er sket i takt med et stigende pres på det akutte sundhedsvæsen, hvor demografiske ændringer og mangel på sundhedspersonale har skabt nye udfordringer. For at sikre, at det præhospitale område i Region Nordjylland er rustet til fremtidens krav, er der behov for at forstå nuværende udfordringer og fremtidige udviklingspotentialer.

Som del af Budget 2024 er der derfor bestilt en analyse af det præhospital område. Analysen er forankret i Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen.

Analysen er baseret på medarbejderinvolvering, interviews med samarbejdspartnere, præhospitale data og eksisterende viden og forskning på området.

Du kan i denne sammenfatning læse mere om de strategiske spor og anbefalinger, der arbejdes videre med på baggrund af analysen.

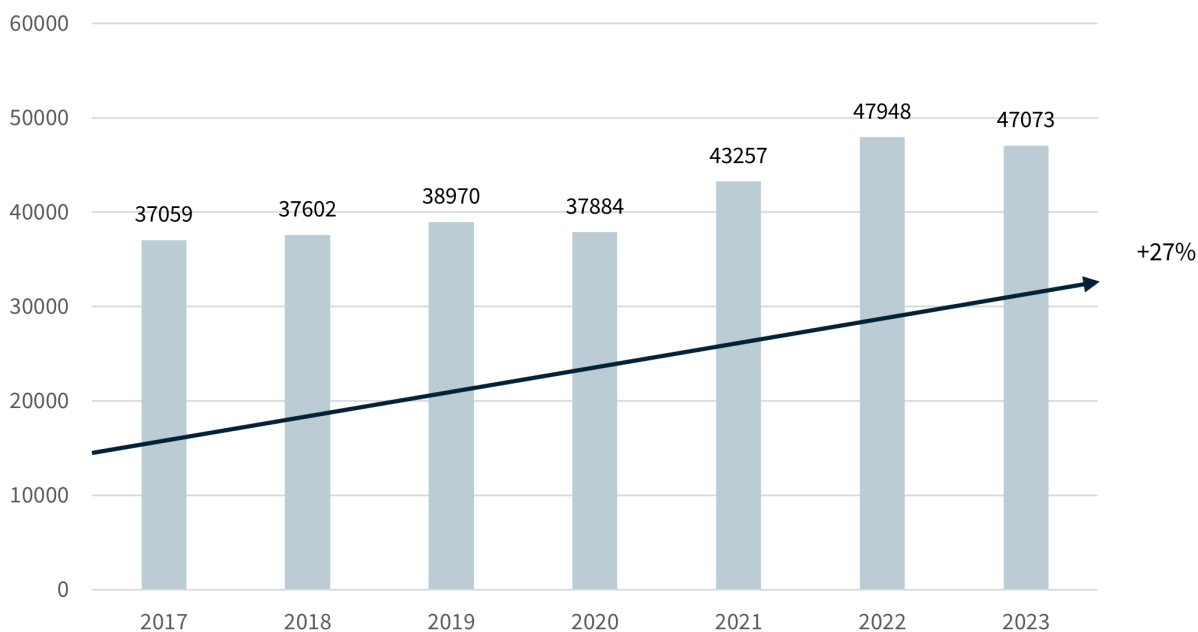

Stigende pres

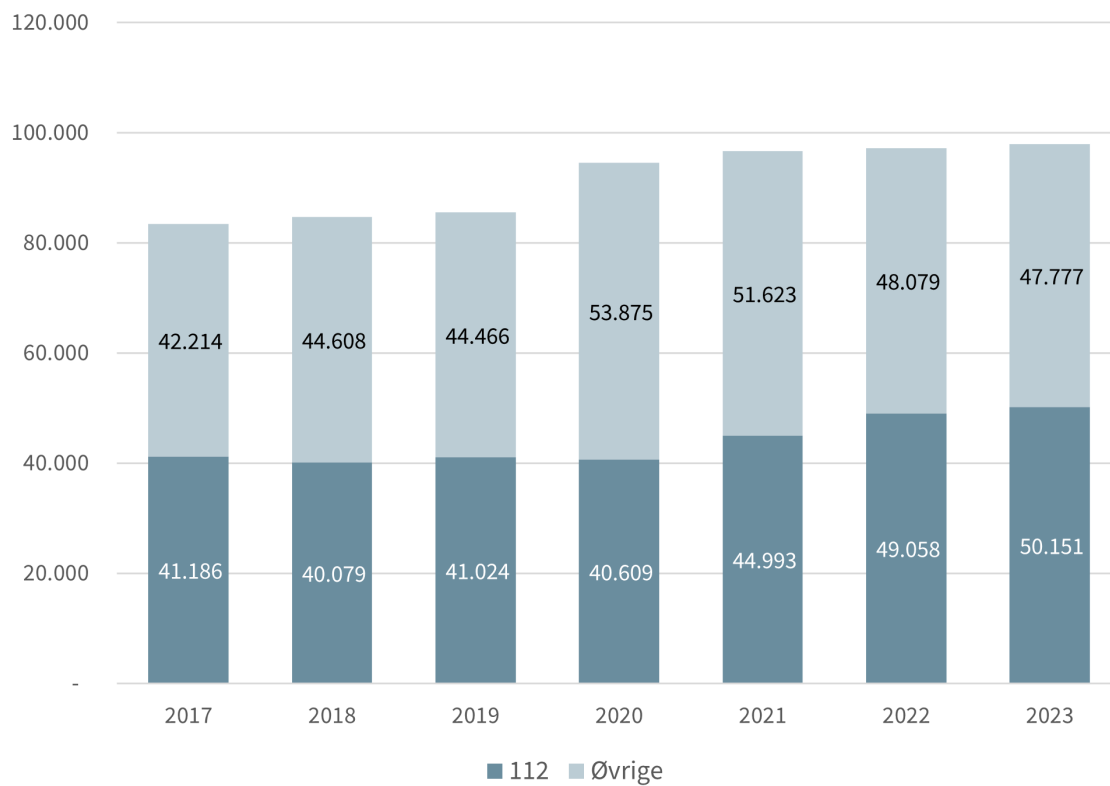
Den præhospitale analyse har undersøgt det stigende pres på det akutte sundhedsvæsen, hvilket ses tydeligt i de præhospitale data. Antallet af opkald til AMK er steget med 27%, dvs. med over 14.000 opkald årligt fra 2017-2023. I samme periode har DPV arbejdet på at forbedre visitationen, hvormed antallet af afsluttede opkald og henvisning til anden hjælp end præhospital kørsel svarer til 21% af alle 1-1-2 opkald i 2023. I samme årrække har der været en samlet stigning på 17% for alle præhospitale kørsler og en stigning i antallet af 1-1-2 kørsler på 22%.

Ca. halvdelen af kørslerne kommer fra 1-1-2 patienter – resten af ambulancekørslerne er rekvireret af egen læge, vagtlæge eller anden institution.

Figur 1: Antallet af 1-1-2 opkald i perioden 2017-2023 i Region Nordjylland

Figur 2: Antallet af præhospitale kørsler i perioden 2017-2023, opdelt på 1-1-2 og øvrige kørsler

Strategisk spor: Stærkere prioritering af præhospitale ressourcer og udvikling af kompetencer

Det præhospitale setup i Region Nordjylland er velfungerende med stærke og specialiserede kompetencer fordelt i hele Nordjylland. I lyset af demografiske ændringer, stigende aktivitet og øgede rekrutteringsudfordringer grundet mangel på præhospitalt personale er der dog behov for mere optimal anvendelse af præhospitale ressourcer og udvikling af kompetencer. Den præhospitale analyse peger på følgende anbefalinger for fortsat at understøtte et velfungerende præhospitalt setup.

1. Optimeret præhospital visitation
2. Optimeret patientforløb på tværs af sektorerne
3. Udvikling af den liggende patienttransport
4. Patienttransport til akutte liggende transportopgaver
5. Digitalisering og teknologisk understøttelse
6. Anden måde at løse interhospitale transporter

Strategisk spor: Fastholdelse og fleksibilitet for vagtbærende personale

Rekrutteringsudfordringerne inden for sundhedsvæsenet forventes at stige i fremtiden, hvilket nødvendiggør fokus på rekruttering og fastholdelse af personale. Udover fokus på øget elevoptag, så peger den præhospitale analyse på flere spor, der kan understøtte et godt arbejdsmiljø med fokus på fastholdelse og fleksibilitet for vagtbærende personale. Særligt fremhæves det, at fleksibel og medinddragende vagtplanlægning kan være en måde til at fastholde medarbejdere og skabe et godt arbejdsmiljø. Samlet peger den præhospitale analyse på følgende anbefalinger:

7. Fleksibel og decentral vagtplanlægning
8. Bidrage til udvikling af teknisk disponering som et fagligt felt
9. Skabe faglige udviklingsmuligheder via kombinationsstillinger

Strategisk spor: Skærpet fokus på patienter med akutte psykiske symptomer

Den præhospitale analyse peger på flere patientgrupper, der udfordrer det præhospitale fagområde. Her indgår patienter med akutte psykiske symptomer og psykisk sårbare borgere, som udgør en stigende gruppe på det præhospitale område.

Ca. 35% af alle 1-1-2 indringere i Danmark har en historik med psykisk lidelse. Udfordringen ligger ikke alene i den stigende tendens men også i kompleksiteten af den præhospitale indsats, da der kan være en øget risiko for at overse alvorlige, akutte somatiske tilstande præhospitalt.

I dag sendes langt størstedelen af disse patienter til somatiske akutmodtagelser. Dette er dog ikke altid den bedste løsning for denne patientgruppe, der ofte vil have bedre gavn af et andet tilbud, som samlet set vil forbedre patientforløbet. Derfor peger den præhospitale analyse på følgende anbefalinger på området:

10. Øgede visitations- og handlemuligheder
11. Kompetenceudvikling vedr. patienter med akutte psykiske symptomer
12. Opbygning af tværgående samarbejdsrelationer

Strategisk spor: Fokus på hyppige indringere

En anden patientkategori, der har vist sig at udfordre det præhospitale setup, er hyppige indringere. Dette er borgere med gentagne kontakter til 1-1-2 over en relativt kort periode. Denne patientgruppe anvender ofte 1-1-2 som indgang til sundhedsvæsenet. Den præhospitale analyse viser, at gruppen af hyppige indringere er stigende, og i 2024 udgør de 8% af alle 1-1-2 opkald.

Mange af patienterne har ofte psykiske symptomer, der er omfattende at håndtere i det præhospitale regi. Den præhospitale analyse peger derfor på følgende strategiske anbefalinger:

13. Afsøgning af alternativer og hjælp

14. Systematisk identifikation og overblik over hyppige indringere

Strategisk spor: Sammenhæng for ældre multisyge patienter

Den demografiske udvikling viser, at der kommer flere ældre patienter, som også vil have flere kroniske sygdomme. Ældre, multisyge patienter kommer derfor også til at fylde mere på det præhospitale område. Den præhospitale analyse viser, at denne patientkategori er svær at håndtere i et præhospitalt setup, hvor manglende indblik i eksisterende behandlingsforløb og igangsatte initiativer gør det svært at skabe et sammenhængende patientforløb. Manglende koordination og sammenhæng i patientforløb uden for det præhospitale område afspejler sig på det præhospitale område, idet patienterne ofte bliver unødigt indlagt akut. For at håndtere disse udfordringer er der behov for at styrke visitations- og sparringsmulighederne for denne patientgruppe, fx gennem et øget samarbejde med øvrige aktører i sundhedsvæsenet.

15. Styrke visitation og sparringsmuligheder

16. Udbygning af tværsektorielt samarbejde

ANBEFALINGER FOR DE STRATEGISKE SPOR

Stærkere prioritering af præhospitale ressourcer og udvikling af kompetencer

Anbefaling

- 1: Optimeret præhospital visitation
- 2: Optimeret patientforløb på tværs af sektorerne
- 3: Udvikling af den liggende patienttransport
- 4: Patienttransport til akutte liggende transportopgaver
- 5: Digitalisering og teknologisk understøttelse
- 6: Anden måde at løse interhospitale transporter

Fastholdelse og fleksibilitet for vagtbærende personale

Anbefaling

- 7: Fleksibel og decentral vagtplanlægning
- 8: Bidrage til udvikling af teknisk disponering som et fagligt felt
- 9: Skabe faglige udviklingsmuligheder via kombinationsstillinger

Skærpet fokus på patienter med akutte psykiske symptomer

Anbefaling

- 10: Øgede visitations- og handlemuligheder
- 11: Kompetenceudvikling vedr. patienter med akutte psykiske symptomer
- 12: Opbygning af tværgående samarbejdsrelationer

Fokus på hyppige indringere

Anbefaling

- 13: Afsøgning af alternativer og hjælp
- 14: Systematisk identifikation og overblik over hyppige indringere

Sammenhæng for ældre, multisyge patienter

Anbefaling

- 15: Styrke visitation og sparringsmuligheder
- 16: Udbygning af tværsektorielt samarbejde

Region Nordjylland

Hjulmagervej 20

9000 Aalborg

www.dpv.rn.dk

November 2024

